

หลักสูตร เกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน
จำนวน5..... ชั่วโมง

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าตะเียบ
สำนักงาน กศน.จังหวัดฉะเชิงเทรา

หลักสูตร เกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน จำนวน 5 ชั่วโมง

ความเป็นมา

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้ ในการพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนในชนบทให้แพร่หลายมากขึ้น เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐาน รากมั่นคง บ้านเกะลอย” เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้ชื่อว่า มีจุดเด่นเรื่องความพอเพียง ชาวบ้านมีความรัก ไคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรและร่วมกันทำกิจกรรมของชุมชนอย่างพร้อม เปรียง เรียกว่า เป็นการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถึงแม้จะมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ก็ได้ไม่ได้สะดวกสบายไปเสียทั้งหมด แต่ชาวบ้านก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามที่มา ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง แต่ขาดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ บ้านเกะลอยรู้จัก แสวงหาความรู้และถอดบทเรียนเพื่อการขยายผล ว่ากันว่าสิ่งที่ชุมชนได้จะยั่งยืนอยู่ได้อย่างมั่นคงระบบ เกษตรกรรมยั่งยืน (Sustainable Agriculture) หรือ ระบบเกษตรกรรมทางเลือก (Alternative Agriculture) หรือ ระบบเกษตรกรรมถาวร (Permanent Agriculture หรือ Permaculture) ล้วน เป็นระบบเกษตรกรรมที่มีหลักการใหญ่ๆ คล้ายคลึงกัน มีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายของ แนวทางเกษตรกรรมทางเลือก-เกษตรกรรมยั่งยืนไว้มากมาย แต่ส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกัน โดยให้ ความสำคัญกับสมดุลของระบบนิเวศ ผลผลิต คุณภาพที่ดี และเพียงพอต่อเกษตรกรและผู้บริโภค การ พึ่งพาตนเอง รวมทั้งการให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่น หลักการสำคัญที่สุดที่มีร่วมกันของ เกษตรกรรมทางเลือก-เกษตรกรรมยั่งยืน ทางเลือกที่เกษตรกรคือการทำ โคก-หนอง-นา คือ การ จัดการพื้นที่ซึ่งเหมาะกับพื้นที่การเกษตร ซึ่งเป็นผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้ากับภูมิปัญญา พื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆ โคก-หนอง-นา โมเดล เป็นการที่ให้ธรรมชาติ จัดการตัวมันเองโดยมี มนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จเร็วขึ้น อย่างเป็นระบบ โคก-หนอง-นา โมเดล ซึ่งเป็นแนวทางทำเกษตรอินทรีย์และการสร้างชีวิตที่ยั่งยืน แนวคิดที่ว่านี้ การทำเกษตรระบบ เกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อนำไปสู่การมีอยู่ มีกิน และปลอดภัย

การกำหนดเนื้อหาและชั่วโมงในการเรียนหลักสูตรจะประกอบไปด้วยจำนวนชั่วโมงของ เนื้อหาความรู้และการปฏิบัติเมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้และทักษะไปพัฒนาการ เรียนรู้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นวางแผนการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืนเพื่อพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ประชาชนนำความรู้และทักษะไปใช้ในการฝึกปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะการวางแผนการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน
2. มีความรู้และสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. มีพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชน

ระยะเวลา

จำนวน	5	ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี	3	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	2	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน จำนวน 30 นาที
2. การพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักตามแนว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 30 นาที
3. ระบบการทำ “โคก หนอง นา โมเดล” จำนวน 1 ชั่วโมง
4. ฝึกการออกแบบพื้นที่ในการทำ “โคก หนอง นา โมเดล
และฝึกการทำปุ๋ยหมักไม่กลับกลอง จำนวน 1 ชั่วโมง
5. ศึกษาดูงานในชุมชนและการลงมือปฏิบัติทำโคก หนอง นา โมเดล” จำนวน 2 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. การบรรยาย
2. การสาธิต
3. การฝึกปฏิบัติจริง
4. ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
5. ศึกษาจากเอกสารสิ่งพิมพ์ / ใบความรู้ / CVD DVD
6. ศึกษาจากผู้รู้ และวิทยากร

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสาร / ใบความรู้ / VCD DVD
2. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร

ตารางกำหนดการหลักสูตร การทำการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน ในการจัดการเรียนรู้(จำนวน 5 ชั่วโมง)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
<p>การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่“โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความ ยั่งยืน</p>	<p>เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมี ความรู้และวางแผนการทำการ ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ ความยั่งยืน เพื่อพัฒนาอาชีพ เกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>1.การทำการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน 2.ความหมายและความสำคัญในการทำ โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน</p>	<p>1. การบรรยาย</p>	<p>30 นาที</p>	
<p>เรื่องที่ 2. การพัฒนา อาชีพเกษตรอย่าง ยั่งยืนตามหลักตามแนว ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง</p>	<p>เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำ ความรู้และทักษะไปใช้ในการฝึก ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม</p>	<p>การพัฒนาอาชีพเกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>1. การบรรยาย</p>	<p>30 นาที</p>	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
เรื่องที่ 3 ระบบการทำ “โคก หนอง นา โมเดล”	เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ เรียนรู้การทำ “โคก หนอง นา โมเดล”	1.ระบบการจัดการพื้นที่ตามภูมิประเทศ 2.การจัดระบบพื้นที่ โคก: พื้นที่สูง “ป่า 3อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง” ตามแนวทางพระราชดำริ 3.หนอง: หนองน้ำหรือแหล่งน้ำ หลุมขนมครก “คลองไส้ไก่” ฝายทดน้ำ 4.การทำนา ด้วยการทำเกษตรอินทรีย์ยั่งยืน	1. การสาธิต 2. การฝึกปฏิบัติจริง 3. ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	1 ชั่วโมง	
เรื่องที่ 4 ฝึกการออกแบบ พื้นที่ในการทำ“โคก หนอง นา โมเดลและ ฝึกการทำปุ๋ยหมักไม่ กลับกลอง	1.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึก การออกแบบพื้นที่ในการทำ “โคก หนอง นา โมเดล 2.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมี ความรู้ความสามารถและมี ทักษะการออกแบบ“โคก หนอง นา ในพื้นที่ได้ 3.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมี ความรู้การทำปุ๋ยหมักไม่กลับ กลอง	ฝึกการออกแบบพื้นที่ในการทำ“โคก หนอง นา โมเดลและและฝึกการทำปุ๋ยหมักไม่กลับกลอง	1. การสาธิต 2. การฝึกปฏิบัติจริง 3. ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ในชุมชน		1 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
เรื่องที่ 5 ศึกษาดูงานในชุมชนและการลงมือปฏิบัติทำโคกหนองนา โมเดล	1.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ในการทำโคก หนอง นา โมเดล จากภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ 2.เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถและมีทักษะทำ“โคก หนอง นา ได้	ศึกษาดูงานในชุมชนและการลงมือปฏิบัติทำโคก หนอง นา โมเดล	1. การสาธิต 2. การฝึกปฏิบัติจริง 3. ศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ในชุมชน		2 ชั่วโมง

ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นายสงวน มุลวงศ์)

ครู กศน.ตำบล

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางบังอร ฝ่ายสัจจา)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอท่าตะเกียบ